

УДК330.322 + 502.33

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА НАПРЯМИ РОЗБУДОВИ
ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В РІШЕННІ
ПРОБЛЕМ НООСФЕРНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Рассадникова С.І.

*Інститут проблем ринка та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса,
Україна*

E-mail: iprei@odessa.ukrtel.net

Розглянуто теоретико-методологічні основи розбудови екологічної інфраструктури в контексті рішення проблем ноосферного сталого розвитку та визначенні головних напрямів їх досягнення у сфері екологічної інфраструктури. Відмічені методологічні особливості формування екологічної інфраструктури. Запропоновані головні напрями розбудови екологічної інфраструктури: інституційне та інвестиційне забезпечення, формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури, застосування механізмів державно-приватного партнерства у розбудові екологічної інфраструктури, інтеграція зусиль бізнесу та держави, використання маркетингового підходу та рекламування до системної розбудови екологічної інфраструктури.

Ключові слова: екологічна інфраструктура, ноосферний сталий розвиток, державно-приватне партнерство, інвестиційна привабливість об'єктів екологічної інфраструктури, інвестиційне забезпечення екологічної інфраструктури, рекламування інвестування у сферу розвитку екологічної інфраструктури.

ВСТУП

Загрозливі масштаби зміни якості навколишнього природного середовища та фундаментальних основ існування людства під впливом стрімкого прогресу суспільства на планеті земля та появи різноманітних нових факторів, які перетворюють навколишній світ, відносять екологічні проблеми до пріоритетних від яких залежить подальше майбутнє наступних поколінь населення. Глобалізація та система економічна криза висунули нові умови та вимоги щодо функціонування та розвитку природокористування як базової сфери суспільства. Природокористування в сучасних умовах не здатне ефективно та збалансовано функціонувати без наявності розвинутої системи екологічної інфраструктури, яка створює фундамент для формування природооохоронної і ресурсозберігаючої моделі використання природного багатства, зниження протиріч у взаємодії природи і суспільства, покращення стану довкілля, підвищення рівня ресурсно-екологічної безпеки та конкурентоспроможності національної економіки. Вагоме місце у підтримки життєдіяльності суспільства та природи, створенні сприятливих умов для ефективного функціонування економіки і населення, переходу до ноосферного сталого розвитку відіграє екологічна інфраструктура.

У сучасному вимірі стан екологічної інфраструктури в Україні відноситься до критичного і передбачає концентрацію значних зусиль щодо подолання існуючого становища та переходу до ноосферного сталого розвитку суспільства. Стан екологічної інфраструктури потребує конструктивних змін у політики формування екологічної інфраструктури та розробці методологічних засад її розбудови, яка має

стати самостійним об'єктом управління у системі природокористування. Тому представлена тема дослідження, що присвячена розробці теоретико-методологічних основ та прикладних аспектів розбудови екологічної інфраструктури як передумови рішення проблем і становлення ноосферного сталого розвитку суспільства є безперечно актуальною проблемою.

Проблематика теоретичного аналізу та визначення сутності екологічної інфраструктури розглянуто у працях вітчизняних та зарубіжних вчених Личака А.І., Вацет Є.Є. [1], Русскової Е.Г. [2], Сахаєва Г., Шевчук В.Я., Трегобчука В.М., Важинського Ф.А. Черторижського В.М. [1-5] тощо. Питання розбудови екологічної інфраструктури на основі новітніх підходів до формування моделі інфраструктурного середовища сфери природокористування (екологічної інфраструктури) викладено у цілому ряді публікацій Харічкова С.К., Садченко Е.В., Купінець Л.Є, Мартиенко А.І., Рассадникової С.І. [6-10] та інших науковців.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що теоретично не розкритими остаються методологічні та прикладні питання розбудови екологічної інфраструктури як підґрунтя та передумови рішення проблем ноосферного сталого розвитку.

Метою статті є розробка теоретико-методологічних основ та практичних аспектів розбудови екологічної інфраструктури в контексті рішення проблем ноосферного сталого розвитку. Досягнення поставлених цілей дослідження потребує рішення наступних задач: визначення сутності та системного бачення екологічної інфраструктури; розкриття методологічних засад та головних напрямів розбудови екологічної інфраструктури: інституційне та інвестиційне забезпечення, формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури, застосування механізмів державно-приватного партнерства у розбудові екологічної інфраструктури, інтеграція зусиль бізнесу та держави, використання маркетингову підходу та рекламування до системної розбудови екологічної інфраструктури.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. СУТНІСТЬ ТА СИСТЕМНЕ БАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В КОНТЕКСТІ НООСФЕРНОГО РОЗВИТКУ

Методологія і теоретико-філософські засади ноосферного підходу формують умови закономірного переходу від відносин між суспільством і природою побудованих на експлуатації ресурсів біосфери і проявів економічного імперіалізму до гармонізації взаємодії суспільства і навколишнього природного середовища, перетворення біосфери працею людини у ноосферу, у якій панує розумова інтелектуальна та творча діяльність узгоджена з екологічною місткістю біосфери. Фундаментальним базисом сучасних теорій сталого розвитку і формування на основі подальшого удосконалення її ідей і трансформації у концепцію так званої «зеленої економіки» була та остається теорії ноосфери В.І.Вернадського, що має теоретичне наукове і прикладне значення для еволюції і життєздатності суспільства і цивілізації.

Значне місце у підтримки життєдіяльності суспільства і природи, становлення ноосфери відіграє екологічна інфраструктура. Сучасний критичний стан екологічної інфраструктури України обумовлено довгостроковими негативними тенденціями у розвитку економіки і природокористуванні, ресурсомною деформованою структурою економіки країни, проведенням екологічної політики без урахування гостроти і складності екологічної проблеми та цілісного підходу до функціонування екоінфраструктури, незначним обсягом фінансування або фактично його відсутністю даного об'єкту природокористування, без обліку екологічних загроз для життєдіяльності суспільства в результаті низького технологічного рівня та зносу значної кількості об'єктів екологічної інфраструктури.

Під екологічної інфраструктурою слід розуміти - комплекс спеціалізованих підприємств та установ, окремих природоохоронних об'єктів, інженерних споруд і комунікацій, а також структурно-функціональних елементів виробничо - технологічних систем і об'єктів соціального призначення, що мають забезпечити умови для підтримання збалансованого розвитку природного середовища, відтворення й примноження природних ресурсів, збереження середовища життя людини.

Згідно з системно-функціональним підходом виділені ієрархічно систематизовані функціональні складові сучасної інноваційної моделі екологічної інфраструктури: політико-правову, інституційну, інструментальну, природно-техногенну, інформаційно-аналітичну, публічну, техніко-технологічну (таблиця 1).

Таблиця 1
Систематизація складових сучасної інноваційної моделі екологічної інфраструктури

Складові сучасної інноваційної моделі екологічної інфраструктури (види екологічної інфраструктури)	Характеристика видів екологічної інфраструктури
1	2
Політико-правова екологічна інфраструктура	Регуляторні інститути природокористування законодавчого та підзаконного характеру, інші політико-правові інститути. Регламентують пріоритети розвитку та етапність створення елементів екологічної інфраструктури, а також рамки порушень, загальну стратегію розвитку екологічної інфраструктури.
Інституційна екологічна інфраструктура	Основними складовими виступають регуляторні інституції, що утворюються та функціонують з метою реалізації інститутів природокористування; інституції системи контролю і регулювання стану навколишнього середовища, система адміністративних органів управління.

Продовження таблиці 1

1	2
Інструментальна екологічна інфраструктура	Широкий спектр інструментів екологічного та технічного регулювання природокористування, сучасного економічного механізму для забезпечення формування екологічної інфраструктури.
Природно-техногенна екологічна інфраструктура	Об'єкти природного та природно-техногенного походження, що забезпечують підтримку сталості якості природного середовища, адаптацію його до антропогенних та техногенних навантажень, відтворювальні процеси в екологічних системах тощо.
Інформаційно-аналітична екологічна інфраструктура	Організаційні елементи для забезпечення оціночних, аналітичних, інформаційних функцій загальної регуляторної системи природокористування наприклад, система моніторингу та інше
Публічна екологічна інфраструктура	Формування неурядових інституцій громадянського суспільства, які покликані на основі передбачених для них законом функцій та завдань справляти відповідний вплив на дії влади, перебіг економічних та соціальних процесів у суспільстві, дотримання конституційних норм і правил особистості, суспільства, бізнесу, влади тощо.
Техніко-технологічна на екологічна інфраструктура	Об'єкти створюють матеріально-речовинні умови реалізації процесів природокористування в реальних вимірах простору та часі, а саме використання та відтворення природного капіталу, охорону навколишнього природного середовища, реалізацію природо перетворювальних процесів, забезпечення їх ресурсно-екологічної безпеки та ресурсно-екологічної життєдіяльності людини й суспільства загалом.

2. ГОЛОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗБУДОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ПІДґРУНТЯ РІШЕННЯ ПРОБЛЕМ НООСФЕРНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

До головних методологічних напрямів створення умов для розбудови екологічної інфраструктури в контексті переходу до ноосферного сталого розвитку віднесені наступні:

1. Створення інституційної бази та обґрунтування необхідності законодавчого закріплення питань щодо формування екологічної інфраструктури.

2. Інвестиційне забезпечення та розробка методологічних та методичних основ оцінки інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури.

3. Розробка методологічних засад та передумов становлення взаємодії держави і бізнесу, розподілу відповідальності та функцій на принципах партнерства, обґрунтовано доцільності розробки і впровадження концепції формування державно-приватного партнерства та механізмів її реалізації у сфері екологічної інфраструктури, підвищення рівня громадської, соціальної, екологічної відповідальності зацікавлених стейк-холдерів.

4. Стратегічне комплексне управління та регулювання розбудовою екологічної інфраструктури.

5. Включення у систему планування сфери природокористування екологічну інфраструктуру та розширення горизонтів планування, формування розгалуженої системи планування з розробкою взаємозалежних видів планів: стратегічних, тактичних, оперативних. У процесі планування варто використовувати попередні стратегічні оцінки наслідків реалізації планових завдань, науково обґрунтувати вибір цілей і можливості їхнього досягнення, застосовувати систему критеріїв для визначення дієвості планів і ступеня досягнення цілей з використанням економічних показників, їхнього соціального й екологічного виміру.

6. Орієнтація на визначення критеріїв і вибору стратегічних напрямів функціонування і розвитку екологічної інфраструктури в умовах глобальних викликів, екологічної кризи, виснаження довкілля, залучення вітчизняних і зарубіжних інвесторів для участі у різних етапах реалізації проектів (гранти, трансфер технологій і досвіду, навчання спеціалістів потрібної кваліфікації та інше)

7. Створення інформаційної і статистичної бази спостережень, інститутів управління, моніторингу стану, динаміки, сценаріїв і наслідків функціонування і розвитку екологічної інфраструктури.

8. Підготовка кваліфікованих людських ресурсів, компетентного персоналу, управлінців, виховання культури, екологічної свідомості, формування сучасної системи екологічної освіти, що відповідає вимогам часу, освоєння сучасних методів і засобів розбудови екологічної інфраструктури, інформаційно - комунікаційних технологій, дієвого механізму залучення громадськості у процес прийняття рішень.

9. Використання маркетингових комунікацій та рекламування з метою розбудови національної системи екологічної інфраструктури.

3. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ОБ'ЄКТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Теоретична і практична потреба в розробці довгострокових дій по стабілізації ситуації в природокористуванні та забезпеченні розвитку екологічної інфраструктури як основи становлення ноосферного типу сталого розвитку суспільства вимагає визначення перспективних напрямків вкладення інвестицій та ефективних механізмів залучення інвестиційного капіталу. Важливим напрямком

реформування моделі інвестування і вибору пріоритетів в інвестуванні є формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури.

Сприяння процесам підвищення інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури потребує сукупності активних дій законодавчо-правового, економічного, інституційного, організаційного характеру, реалізація програми заходів покращення інвестиційного клімату, підвищення якості податкового, кредитно-фінансового, ресурсного, інституційного, інвестиційного-інноваційного управління природокористування; запровадження програмно-цільових підходів розбудови інноваційної моделі екологічної інфраструктури на загальнодержавному та регіональному рівнях природокористування.

Інвестиційний розвиток екологічної інфраструктури пропонується здійснювати у наступних напрямках: розробити концептуальну модель, стратегію і програму розвитку екологічної інфраструктури, визначити критерії стратегічно важливих цілей і пріоритетних об'єктів для вкладення інвестицій, підвищення дієвості державного регулювання інвестиційних процесів і удосконалення інструментів державної підтримки, створення ефективної інституціональної, правової, інформаційної та іншої бази для прийняття інвестиційних рішень органами влади, бізнес – структурами.

4. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ПО РОЗБУДОВІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Важливим напрямом успіху у формуванні екологічної інфраструктури в контексті рішення проблем сталого ноосферного розвитку в сучасних умовах стає застосування ефективної моделі партнерських відносин між владою і бізнесом, науковий супровід інституціонального, організаційного, економічного, фінансового, інвестиційного, інноваційного та іншого забезпечення управлінських рішень на основі партнерства держави і бізнесу, розробка для органів влади практичних рекомендацій з реалізації, проектування, фінансування суспільно значимих проектів в сфері розбудови екологічної інфраструктури.

Вибір моделі державно-приватного партнерства залежить від виду і сфери інфраструктурного об'єкту, у якій реалізується проект, у рамках обраної моделі можуть застосовані різні форми і методи взаємодії між державою і бізнесом в залежності від умов і особливостей конкретного виду об'єкту екологічної інфраструктури.

Розробка ідеології застосування механізмів державно-приватного партнерства у формуванні екологічної інфраструктури передбачає поетапність (таблиця 2) розробки та впровадження проектів з системою партнерських відносин між органами влади і бізнесом, іншими заінтересованими потенційними учасниками взаємодії (наукою, некомерційними організаціями, міжнародними фінансовими і некомерційними організаціями, громадськими організаціями та інше).

Таблиця 2

Основні етапи підготовки, впровадження і реалізації, удосконалення механізмів державно-приватного партнерства (ДПП) у розбудові екологічної інфраструктури

Етапи	Основний зміст та напрями діяльності
1	2
Підготовка	Вивчення, засвоєння та адаптація міжнародного досвіду та законодавства; Визначення цілей і завдань екологічної політики при формуванні партнерських відносин; Розробка і затвердження концепції механізмів ДПП; Розробка і підготовка методологічних і методичних засад застосування механізмів ДПП у формуванні екологічної інфраструктури; Аналіз загальних умов, переваг, недоліків, перешкод, проблем, потенційних попередніх результатів відносно застосування механізмів ДПП при формуванні екологічної інфраструктури; Вибір пріоритетних напрямів придатних для використання механізмів ДПП та виділення перспективних можливих моделей для партнерства; Створення інституцій для підготовки, регулювання, координації, контролю і моніторингу проектів ДПП; Визначення органів влади та їх організацій ініціюючих та відповідальних за реалізацію механізмів ДПП; Реалізація пілотних проектів методологічних засад та методик до розробки і впровадження проектів ДПП; Формування економічно, інвестиційно, інституційно-правових, організаційних, фінансово-економічних привабливих умов для участі бізнесу у проектах; Розробка програми розвитку механізмів ДПП у розбудові екологічної інфраструктури;

Продовження таблиці 2

1	2
	Планування заходів по використанню механізмів ДПП та включення у програми і проекти на національному, регіональному, муніципальному рівні; Визначення критеріїв відбору проектів, процедур залучення приватних партнерів; Розробка і реалізація проекту; Визначення індикаторів ефективності та результативності реалізації проекту згідно механізмів державно-приватного партнерства; Здійснення попередньої і підсумкової оцінки проекту формування окремих видів екологічної інфраструктури; Розробка і пропозиція технологій, схем, інструкцій, посібників по впровадженню і реалізації механізмів ДПП з урахуванням особливостей окремих видів екологічної інфраструктури; Здійснення контролю і моніторингу проектів; Розширення сфери застосування ДПП.
Удосконалення	Удосконалення законодавства та нормативно-правової документації; Підвищення ефективності та активності застосування ДПП; Створення позитивного образу участі приватного сектору економіки у партнерських відносинах з державними органами влади по формуванню екологічної інфраструктури та розвиток стимулів, розширення спектру можливих переваг для залучення бізнесу до дії у проектах ДПП.

5. МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА РЕКЛАМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБ'ЄКТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

У системі маркетингових комунікацій реклама (англ. advertising, амер. сленг - a) займає одне із провідних місць по важливості встановлення зв'язків між рекламодавцем і цільовою аудиторією для розповсюдження запланованого образу товару, послуги, соціального явища, підприємства чи організації, особи, суспільного діяча та інше з метою стимулювання дій по сприйняттю рекламного продукту. Згідно Закону України «Про рекламу» реклама визначається як інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і

призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо явища чи особи. В законі підкреслюється інформаційний та цілеспрямований характер реклами, створення якої відноситься до особливого виду соціальної діяльності направленої на задоволення потреби у товарах, послугах, ідеях та прямого чи опосередкованого отримання вигоди.

Рекламна діяльність отримала важливе суспільне значення, проникла у всі сфери життя, усі куточки планети, здатна формувати визначені стандарти мислення, здійснювати вплив на поступки та дії окремих соціальних груп, покупців та інших заінтересованих спільнот. Рекламна діяльність відноситься до важливого складового елементу механізму функціонування ринку, формування ринкових відносин, передумов розвитку конкуренції, досягнення успіху у підприємництві. Перспективним напрямом становиться поширення рекламної діяльності у сфері розбудови екологічної інфраструктури.

В умовах сучасних перетворень соціально-економічної системи формується нова система господарювання, «правила гри», які серед сучасних вчених отримали назву інформаційного суспільства, нейроміки, мережевої постіндустріальної економіки, економіки знань тощо згідно існуванню різноманітних поглядів на сутність і визначення новітніх трансформаційних економічних процесів. В наслідок диспропорційності та нестабільного розвитку економіки методи та інструменти інвестиційного та фінансового регулювання ні відповідають сучасним реаліям та потребують кардинальних змін, у тому числі новітні тенденції слід урахувати при формуванні національної системи екологічної інфраструктури.

Реклама як інструмент маркетингових комунікацій, що призначена для інформування широко кола споживачів, громадян суспільства, здатна розкривати сутність сучасних кризових явищ, їх причини та наслідки, моделі поведінки споживачів, адаптувати суспільну свідомість до нових економічних ситуацій, поширювати духовні і моральні цінності. Високоякісна інформативна реклама відноситься до високо витратних інструментів маркетингу, охоплюючи комунікаційний процес від визначення потреби у рекламі, створення рекламного звернення, продукту до впливу на поведінку, стиль життя, образ мислення. Тому, реклама володіє значним потенціалом у системі заходів по розбудови екологічної інфраструктури у комплексі з іншими реальними практичними діями держави, формує глобальне інформаційне поле.

Реклама товару має безліч форм та видів, при розробці рекламного звернення слід використати сучасні результати дослідження в області економіки поведінки, моделі економічної психології. У сучасній економіці поступово відмовляються від моделі раціонального вибору та здійснюють перехід у дослідженнях до теорії обмеженої раціональності Г Саймона, розгляду економічної поведінки на галузевих ринках, ринках фінансів, теорії перспектив Д. Канемана, А. Тверського, та інших видатних вчених.

До основних функцій реклами по розбудови екологічної інфраструктури слід віднести наступні напрями:

- інформаційна щодо застереження населення, громадян від поведінки підсилюючих екологічні ризики та підвищення обізнаності щодо проблем екологічної інфраструктури;
- активізація контролю за рекламою у природокористування;

- удосконалення законодавчо-нормативних актів у відповідь на глобальні виклики;
- дослідження особливостей, стану і тенденцій розвитку світового ринку реклами, засвоєння нових рекламних технологій та інструментів;
- обмеження та ліквідація появи не доброякісної, недобросовісної, неетичної, невірогідної, брехливої реклами;
- проведення рекламних компаній по роз'ясненню складної сучасної екологічної ситуації, її наслідків, заходів запобігання та посильну меру участі кожного громадянина у подоланні кризового стану;
- розроблення соціальної реклами направленої на досягнення суспільно корисних цілей та забезпечення інтересів держави, приваблює до важливих проблем суспільства, екологічної інфраструктури та можливостей їх рішення;
- використання оголошення суспільного обслуговування або реклама у рамках служіння суспільству.

ВИСНОВКИ

Проведені дослідження дозволили виявити, що перехід України до сталого ноосферного розвитку суспільства доцільно здійснювати на методологічних засадах системного рішення екологічних проблем та розбудови національної системи екологічної інфраструктури, яке включає комплекс взаємозв'язаних напрямів, механізмів, методів та інструментів їх реалізації.

Подолання інвестиційних проблем щодо розбудови екологічної інфраструктури потребує розробки науково обґрунтованої системи пріоритетів для вкладення інвестицій на принципах формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури; впровадження механізмів партнерства між владою і бізнесом, наукою, некомерційними суспільними організаціями, інститутами громадського суспільства; узгодженості довгострокових та короткострокових дій, мобілізації інвестиційних ресурсів від різних джерел інвестування.

Розбудова системи екологічної інфраструктури потребує удосконалення та формування принципово нової системи самоорганізації, адаптування та переходу до більш стабільного стану з залученням новітніх моделей регулювання на основі використання сучасних моделей рекламування.

Ноосферний підхід до розбудови екологічної інфраструктури передбачає облік соціальних, інтелектуальних, морально – психологічних, інституційних та інших нематеріальних факторів, формування ноосферного мислення, екологічної відповідальності бізнесу за стан навколишнього природного середовища, природно-ресурсного потенціалу як складових умов життєздатність людства і відтворення економіки при прийнятті інвестиційних рішень і їх реалізації, інвестиційному забезпеченні екологічної інфраструктури.

Список літератури

1. Лычак А. И. Экологическая инфраструктура как механизм формирования устойчивого развития региона / А. И. Лычак, Е. Е. Вацет // Культура народов Причерноморья. – 2004. – №47. – С. 123 – 126.

2. Русскова Е. Г. Инфраструктура рыночного хозяйства во временном континууме / Е. Г. Русскова // Вестник ВолГУ. Серия 3. – 2008. – №1 (12). – С. 14 – 19.
3. Сахаев В. Г. Економіка і організація охорони навколишнього середовища: Підручник / В. Г. Сахаев, В. Я Шевчук. – К. : Вища школа, 1995. – 272 с.
4. Екологічна енциклопедія: У 3 т. / [Редколегія: А.В. Толстоухов/ (головний редактор) та ін.]. – К. : ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2007. –
5. Том II: Є – Н. – 2007, 416 с.: іл. – (В опр.) – 140 с.
6. Вазинський Ф. А. Розвинута екологічна інфраструктура – показник конкурентоспроможності регіону / Ф. А. Вазинський, В. М. Черторижський // Науковий вісник. Збірн. наук.-технічн. праць Національного лісотехнічного університету України, 2006. – Вип.16.6.
7. Сучасні тенденції формування екологічної інфраструктури природокористування: монографія / [Харічков С. К., Купінець Л. Є., Садченко Е. В., Рассадникова С. І. та інші]; за ред. С. К. Харічкова. – Одеса: НАН України, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, 2012. – 356 с.
8. Екологічна інфраструктура природокористування. Глосарій / [Н. М. Андрєєва, С. І. Рассадникова та інші]; наук. ред. д.е.н., проф. Харічков С. К. – Одеса : ІПРЕД НАН України. 2010. – 115 с.
9. Рассадникова С. І. Теоретичні та організаційно-методичні засади формування регіональної програми розбудови екологічної інфраструктури / С. І. Рассадникова // Економічні інновації. Випуск 51. Потенціал підприємництва в парадигмі сталого розвитку регіонів України. Збірник наукових праць. – Одеса : Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, 2012. – С. 312 – 321.
10. Рассадникова С. І. Концептуальне обґрунтування державно-приватного партнерства в контексті формування інвестиційної привабливості об'єктів екологічної інфраструктури // С. І. Рассадникова // Міжнародний науковий журнал «Механізм регулювання економіки». – 2012. – № 2. – С. 176 – 186.
11. Рассадникова С. І. Концептуальні засади формування інвестиційної привабливості у сфері природокористування / С. І. Рассадникова // Економіка і управління. Науково-практичний журнал. Видання Національна Академія природоохоронного і курортного будівництва. – 2011. – № 6. – С. 90 – 97.

Рассадникова С. И. Методологические основы и направления построения экологической инфраструктуры в решении проблем устойчивого ноосферного развития / С. И. Рассадникова // Ученые записки Таврического национального университета имени Вернадского В.И. – Серия «География». – 2013. – Т. 26 (65), № 3. – С. 200 – 210.

Рассмотрены теоретико-методологические основы развития экологической инфраструктуры в контексте решения проблем ноосферного устойчивого развития и определены главные направления их достижения в сфере экологической инфраструктуры. Отмечены методологические особенности формирования экологической инфраструктуры. Предложены основные направления развития экологической инфраструктуры: институциональное и инвестиционное обеспечение, формирование инвестиционной привлекательности объектов экологической инфраструктуры, применение механизмов государственно-частного партнерства в развитии экологической инфраструктуры, интеграция усилий бизнеса и государства, использования маркетингового подхода и рекламирования к системной развития экологической инфраструктуры.

Ключевые слова: экологическая инфраструктура, ноосферный устойчивое развитие, государственно-частное партнерство, инвестиционная привлекательность объектов экологической инфраструктуры, инвестиционное обеспечение экологической инфраструктуры, рекламирование инвестирования в сферу развития экологической инфраструктуры.

Статья поступила в редакцию 13. 09. 2013 г